SVOBODA

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 214. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 10, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛИСТОПАДА 1988 Ч. 214. РІК XCV.

ДЖ. БУШ СТАВ 41-им ПРЕЗИДЕНТОМ ЗСА

Вашінгтон. — У вівторок, 8-го листопада ц.р., американський нарід більшістю голосів обрав дотеперішнього віцепрезидента Джорджа Герберта Вокера Буша 41-им Президентом З'єднаних Стейтів Америки.

Дж. Буш — мешканець Тексасу, колишній амбасадор Америки до Організації Об'єднаних Націй, директор Сі-Ай-Ей, консулярний керівник в Китайській Народній Республіці, після відновлення співпраці ЗСА з Китаєм, досвідчений політик-республіканець, добрий помічник теперішнього президента Роналда Реґена, який на протязі останніх вісьмох років не тільки ефектовно сповняв свою функцію, але й гідно репрезентував ЗСА і їхню політику у світі.

Дж. Буш

Д. Квейл

Дж. Буш, який здобув, за неостаточними ще підрахунками 40 стейтів ЗСА, в тому числі свій власний стейт Тексас, не зважаючи на настирливі і вперті заходи демократичного кандидата Майкла Дукакіса і його обранця на віцепрезидента сен. Ллойда Бентсена, уродженця Тексасу, який, до речі, виграв вибори на сенатора, отримавши у своєму стейті 53 відсотки голосів. Крім Тексасу, Буш здобув ключевий стейт Каліфорнію, і, правдоподібно Іллиной, а з великих стейтів згубив в користь Дукакіса Ню Йорк, стейт, в якому демократичний кандидат отримав стовідсоткову підтримку місцевих стейтових і міських управлінь, губернатора Маріо Квомо, посадника Едварда Кача, негритянського населення — 85 відсотків голосів, — греків, які живуть тут великою добре зорганізованою колонією, жидів, які традиційно голосують на демократичних кандидатів, за малими винятками та найбіднішої верстви населення.

Засоби масової інформації, які ще „п'ять перед дванадцятою", тобто тоді коли вже почали проголошувати висліди виборів, але в Ню Йорку були ще відкриті виборчі льокалі, кількакратно викликали до мікрофону і пускали на екран керівника виборчої кампанії демократичного кандидата Бронтаса.

Очевидно, демократи, як і раніше, контролюватимуть обидві палати Конґресу і тепер багато залежатиме від тактики новообраного президента, яку він застосує у відношенні до Палати Репрезентантів і Сенату після заприсяження в січні 1989 року.

М. Дукакіс, приблизно о год. 11:30 вночі, появився у своїй квартирі в Бостоні в оточенні родини і найближчих приятелів і визнав перемогу Дж. Буша, кажучи, що „народ сказав своє остаточне слово".

Дж. Буш отримав 54 відсотки загальних голосів, М. Дукакіс 46 відсотків, в кожному разі значно більше, як Волтер Мондейл у минулих виборах. В загальному Дж. Буш отримав досі коло 400 так званих „електроголосів", М. Дукакіс 124.

В Ню Джерзі перемогу здобув сен. Френк Лотенберг, в Ню Йорку Даніель П. Мойниген, в Коннектикат правдоподібно Джозеф Ліберман, який кандидував проти ліберального республіканця Ловелла П. Вайкера, в Огайо Говард М. Меценбавм.

Політичні аналітики кажуть, що, мабуть, повториться дотеперішня ситуація, що республіканська Адміністраціял буде змушена шукати шляхів співпраці з контрольованими демократами в обидвох палатах Конґресу, і навпаки, Конґрес, для добра країни, працюватиме з Адміністрацією.

УВАН і СЕДІ влаштовують наукову конференцію

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. Вячеслава К. Липинського влаштовують спільну наукову конференцію, присвячену темі „Сучасний стан в Україні".

Конференція відбудеться в суботу і неділю, 12-го і 13-го листопада ц.р. в приміщенні УВАН, 206 Захід 100 вулиця в Ню Йорку. Програма конференції така: субота, 12-го листопада, 4-6 год. по полудні: відкриття — Ярослав Білинський, президент УВАН; круглий стіл про сучасні політичні процеси в Україні; участь беруть: Михайло Воскобійник, проф.-емерит Центрального стейтового університету Коннектикат; Ярослав Пеленський, професор університету Айова; Олександер Мотиль, проф.-асистент Колюмбійського університету; головує Я. Білинський; год. 6:30-8-ма — вечеря, доповідь Григорія Грабовича, професора Катедри літератури ім. Дмитра Чижевського в Гарвардському університеті, на тему „Україна, діяспора та українська наука"; головує Я. Пеленський.

В неділю, 13-го листопада, в год. 1-3-тя по полудні, з доповідями виступлять: Олександер Вороняк, професор Католицького університету Америки, „Демографічні зміни в Україні за час советської влади"; Михайло Борецький, професор Католицького університету Америки, „Економічна перебудова в Україні: причини, вимоги, перспективи"; Лев Мельник, проф. університету Сінсиннаті, „Зміни в системі підприємств і бюджетові пов'язання"; головує М. Борецький, третій віцепрезидент УВАН, в год. 3:30-5:30 по полудні — круглий стіл про сучасну літературу в Україні; участь беруть: Микола Руденко, Остап Тарнавський, Богдан Бойчук; головує Яків Гурський, науковий секретар УВАН, год. 5:30 по полудні: закриття — Я. Пеленський президент Східньо - Европейського Дослідного Інституту ім. В.К.Липинського.

Проф. Маґочий виправляє помилки в переписі населення

Торонто. — Павло Р. Маґочий, керівник Катедри Українознавчих Студій при Торонтонському університеті, здобув нагороду ім. Бернарда М. Фрая за найкращу наукову розвідку, що появилася в Government Publications Review", журналі, повністю присвяченому оглядові урядових видань ЗСА.

Ця нагорода була проголошена на з'їзді Асоціяції американських бібліотек, що відбувся в Ню Орліансі, Ла., в липні цього року.

Ця 35-сторінкова наукова розвідка проф. Маґочого під заголовком: „Чи справді вірмени є росіянами?" — або, як Статистичне бюро ЗСА клясифікує етнічні групи" в першу чергу була задумана як критика аналізи етнічного питання американським Статистичним бюром при переписі населення в 1980 році.

Поміж численними помилками та суперечностями були такі, наприклад, як зараховування македонців до болгар, бретонців до французів, чи тюркських народів Центральної Азії до росіян. Крім того, всіх людей, які подали за місце свого народження Советський Союз, зараховано до росіян, і в певному моменті, американське статистичне бюро було готове зараховувати до росіян навіть і вірменів.

Наукова розвідка проф. Маґочого, що появилася в другому номері 14-го тому згаданого журналу, не тільки вказала на недоліки клясифікаційної схеми з 1980 року, але й рівночасно подала подрібний нарис правильної клясифікації для можливого застосування її при переписі населення в 1990 році. В цьому переписі буде поставлене питання про походження предків.

Нова клясифікаційна схема проф. Маґочого була вже темою дискусії для можливого її застосування на конференціях, які влаштувало американське Статистичне бюро у Вашінґтоні та канадське — в Оттаві.

Опубліковано збірку поезій М. Голод

Торонто. — Цього року, із циклу видань Об'єднання Українських Письменників „Слово", на українському літературному ринку появилася збірка поезій Марії Голод п.з. „Стрімка моя вулиця". Обкладинка і рисунки в тексті — Едварда Козака.

Збірка ця поділяється на кілька розділів: „Як народилася пісня", „Дон Кіхот", „Я і горіх", „Грецький цикл", „Плащ минулого", „Квартет дитинства", „Надщерблені зорі" та „Торонто".

Книжку цю, в ціні, 8 дол., можна набути в українських книгарнях Ню Йорку, Чикаго, Воррені-Дітройті, Едмонтоні, і Торонто, як теж, звертаючись на адресу автора: Maria Holod, 38 Halford Ave., Toronto, Ont. M6S 4E9, Canada.

Святкуватимуть Тисячоліття в Ренесанс Центрі у Дітройті

Дітройт (МЛК). — В суботу, 19-го листопада ц.р., о год. 7:30 вечора, тут в залі Картіке у Ренесанс Центрі відбудеться бенкет з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні. Бенкетом цим українська громада Мишиґену завершить ювілейні відзначування на терені Дітройту.

Головною точкою під час бенкету буде промова Йосифа Собрана, одного з передових синдикованих американських журналістів з Вашінґтону, з походження українця. В мистецькій частині бенкету виступить басбаритон з Торонто Леонід Скірко. Перед бенкетом буде пресова конференція з участю Й. Собрана та дітройтських журналістів.

Від 12-ої години того дня в прибічній залі Ґреко можна буде оглянути цінну виставку ікон, книжок та народного мистецтва, яку підготовляє Окружна Управа СУА. У виставці ікон візьмуть участь мистці Дітройту та околиць: Михайло Дмитренко, Дзвінка Гайда, Юрій Козак, Ярема Козак, Галина Конопада, Христина Неґанів та інші. Всі вони своїми творами возвеличили дату Тисячоліття.

Святкування ці, під патронатом Метрополітального Комітету Українського Тисячоліття у Дітройті та під головуванням д-ра Романа Тарнавського, влаштовують: Українсько-Американське Товариство Адвокатів, Українське Лікарське Товариство, Товариство Українських Інженерів Америки, Українське Патріярхальне Товариство, Окружна Управа СУА, Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Об'єднання Жінок ОЧСУ, Товариство Українських Професіоналістів та Підприємців, Українсько-Американські Ветерани, Громадський Клюб, Асоціяція Діячів Української Культури, Український Культурний Центр, СУМ, Пласт і ОДУМ.

Бенкет Тисячоліття був черговою успішною імпрезою українців в Ню Йорку

Присутні Владики (зліва) Всеволод, В. Лостен, С. Сулик і гість Архиєпископ Яковос.

(Фотографії Я. Кулинича)

Ню Йорк (В. Левенець). — Метрополітальний Комітет Ню Йорку для відзначення 1000-ліття Християнства в Україні, який діє під керівництвом мец. Романа Гуглевича, може похвалитися черговою добре зорганізованою імпрезою для прослави Українського Тисячоліття, яка відбулася у формі бенкету з діловою і мистецькою програмою в неділю, 30-го жовтня ц.р., у репрезентативному готелі Валдорф Асторія, з участю Блаженнішого Патріярха і кардинала Мирослава Івана Любачівського, Блаженнішого Архиєпископа Яковоса, примаса Грецької Православної Церкви Північної та Південної Америки, Владики Митрополита УКЦеркви Стефана Сулика, Владики Василя Лостена, єпископа Всеволода, протоігумена Василіянського Чину о. Бернарда Панчука, багатьох священиків, сестер, багатьох репрезентантів крайових організацій і понад 400 гостей.

Після добре обдуманого вступного слова-відкриття, що його з притаманною йому вмілістю виголосив голова Комітету мец. Р. Гуглевич, який вказав на непроминаюче значення і вплив Українського Християнства на формування ду-

(Закінчення на стор. 3)

КАНАДСЬКА ПОШТА ВІДЗНАЧУЄ УКРАЇНСЬКЕ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Оттава. (С. Яворський). — Канадська поштова корпорація, яка три роки тому перебрала функції колишнього міністерства пошти і зв'язків Канади, випустила нову серію різдвяних поштових марок і серію коверт першого дня випуску. Ця серія коверт відзначає Тисячоліття Хрищення України.

Крайова екзекутива Комітету Українців Канади вже довший час старалась переконати Канадську поштову корпорацію відзначити цей великий ювілей спеціяльною поштовою маркою. Врешті найвищі урядники корпорації прийняли рішення випустити серію релігійних поштових марок перед Різдвом 1988 року, зазначуючи при тому, що цей випуск збігається зі святкуванням тисячолітнього ювілею хрищення України українськими канадцями.

В четвер, 27-го жовтня ц.р. в приміщенні Національної галерії мистецтв, відбулося урочисте офіціяльне впровадження нової серії поштових марок, як також віднолонення репродукцій ікон, з яких ці марки були виконані. Марки-ікони представляють три образи Матері Божої з Христом Дитям і одну сцену Різдва Ісуса Христа. Ікони були вибрані з колекції образів Східніх Церков і всі чотири є для українців, як зрештою і для всіх інших слов'ян Східньої Европи, добре відомими. Одна з ікон, Різдво Ісуса в яскині, була показана в оригіналі. Власником її є колекціонер ікон д-р Дж. Форман.

Спеціяльно цікавими і важними для українців були коверти першого дня випуску, на яких, в лівому верхньому розі, є зображений тризуб Володимира Великого і виразно подані роки: 988-1988. Печатка, якою скасовуються поштові марки, має взірець української церкви і дату випуску (88-10-27) з написом: „День випуску, Оттава, Онтаріо, Канада".

На зворотній стороні коверти першого дня випуску є пояснення, яке інформує, що канадці українського роду, спільно з іншими християнами східніх слов'ян, відзначають цього року тисячоліття християнської віри, впровадженої в Києві (Україні-Русі) Володимиром Великим. В зв'язку з цими святкуваннями, цьогорічні марки цього випуску зображають ікону Різдва Христового і три ікони Божої Матері з дитятком Христом.

Інформація на коверті звертає увагу на те, що іконографія становить дуже важну форму мистецтва серед християн східньоевропейських слов'янських народів та що це мистецтво є регульоване церковною наукою.

Коверти першого дня випуску з українськими символами і тематикою будуть розповсюджені поміж філателістами по цілому світі. Інформації видруковані на цих ковертах в двох офіційних мовах Канади (англійській і французькій), хоч в деякій мірі причиняться до спростування фальшивих тверджень, що це є російське тисячоліття християнства, центр якого знаходиться в Москві, а не в Києві.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Мечислава Раковського вирішив закупити на Заході три пасажирські літаки від компанії Боінґ. Таким способом Польща буде перша держава, член Варшавського Пакту, яка користуватиметься пасажирськими літаками західнього виробу. Під час пресової конференції представники уряду говорили покищо про закуп трьох літаків типу Боінґ-767 на загальну суму 220 міл. долярів. Згідно з інформаціями польських речників, незабаром польські летуни виїдуть на Захід і переходитимуть спеціяльний вишкіл, поки вони зможуть самі піднімати американські пасажирські літаки, які технологією набагато відрізняються від подібних літаків советського виробу. Два закуплені літаки Боінґ увійдуть в склад пасажирської повітряної фльоти Польщі вже в наступному році, третій в 1990 році. Польща буде виплачувати 220 міл. долярів на протязі сімох років. Досі сателітні країни виключно користувались советськими літаками

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ Ентоні Петрон зарядив минулої п'ятниці, щоб Департамент справедливости депортував Конрадса, Калінса, мешканця стейту Іллиной, до Австралії тому, що він під час Другої світової війни був командантом сторожів в концентраційному таборі на території Латвиії і Советського Союзу. Перед приїздом до З'єднаних Стейтів Америки Калінс був громадянином Австралії і тільки ця країна має право судити його за воєнні злочини. У повідомленні сказано, що суддя Петрон вирішив справу депортації після того, як він отримав „докази", що він особисто вбивав цивільних осіб. Очевидно, в повідомленні не сказано звідки надійшли обвинувачувальні матеріяли. Правдоподібно від КҐБ. На підставі такого ж обвинувачення суд в Міннеаполісі обвинуватив литовця Едгарса Інде, який нібито допомагав вбивати жидів на території Литви. Інде заперечує обвинувачення і каже, що він, вступаючи до американських допоміжних частин в Німеччині, переходив перевірку органів Сі-Ай-Ей.

СОВЄТСЬКИЙ ВЧЕНИЙ, спеціяліст дослідів міжпростірних полетів Роналд Саґдеєв, виступаючи на звітньо-виборному зібранні Академії Наук СССР заявляв, що советська космічна наука „пасе задніх" і втрачає своє первісне передове місце, правдоподібно з причини недбалого керівництва академії і деяких міністерств. Саґдеєв на протязі 15-ох років керував цією ділянкою в Академії Наук СССР, а тепер, правдоподібно у порозумінні з Політбюром і Центральним Комітетом КПСС, виступає проти „застояности" створеної, мовляв, численними бюрократами, які засиділися на своїх місцях, але вони вже не здібні прогресувати. Очевидно, Саґдеєв мав на увазі співвідношення тієї науки в ЗСА і СССР. Він тепер перебуває у Вашінґтоні і бере участь у міжнародному симпозіюмі.

АМБАСАДОР СССР В АФҐАНІСТАНІ, Юлій Воронцов колишній перший заступник міністра закордонних справ, у зверненні до обидвох палат афґанського парляменту заявляє, що ЗСА і Пакістан не дотримуються женевських постанов і продовжують доставляти для муджагедінів зброю, амуніцію, військовий виряд. В такій ситуації договорів не потриває довго і бої відновляться. Він, кажуть політичні спостерігачі, ні словом не згадував про таке ж постачання для комуністів в Афґаністані зі сторони Советського Союзу й інших комуністичних держав і залишену советською армією зброю для тамошніх комуністів. Воронцов бачить потребу іншого підходу до мирної розв'язки афґанського питання, тому він пропонує відбути ще одну міжнародну зустріч для обговорення врегулювання афґанської проблеми. Заява Воронцова була зроблена у висліді промови першого заступника міністра закордонних справ СССР Александра Безсмертних, який підкреслив, що СССР тимчасово зупинив виведення советського війська, а режим Наджібулли отримає незабаром більшу доставу модерної зброї, включно з протилетунськими ракетами. Так, менш-більш, виглядає советське „мирне" полагодження афґанського питання, — заявляють політичні аналітики.

В АМЕРИЦІ

РЕЖИМ САНДІНІСТІВ в Нікараґуа поробив заходи, щоб опозиція не могла отримувати допомоги від З'єднаних Стейтів Америки. Згідно з новим зарядженим уряд президента Даніеля Ортеґи прямо заборонив громадянам Нікараґуа користуватися американською допомогою у будь-якому виді. Віцепрезидент Нікараґуа Серґіо Рамірез Меркадо заявив, що порушення цього „закону" буде розглядатися урядом як „зрада батьківщини". Меркадо вважає також американський Конґрес „ворогом Нікараґуа", бо він підтримує антинікараґуанську пропаґандивну кампанію, що її ведуть „найманці" ЗСА, так звані контрас.

СПАД МОРАЛІ В ДЕЯКИХ підприємствах в ЗСА впав до найнижчого рівня. Наприклад, поліція в Маямі, Фльорида, мусіла закрити підприємство миття авт після того, як власник цього „бизнесу" найняв нагих жінок, щоб вони витирали автомобілі сухими шматами, як власники виїжджали з гаражу. Таке „миття автомобіля" коштувало 10 долярів, а охочих помити авто збільшувалось кожного дня, заставляючи поліцію скеровувати рух на іншу вулицю. Вкінці справою „бизнесу" поцікавилася міська рада, яка наказала замкнути підприємство, хоч деякі громадяни протестували, кажучи, що немає такого закону в ЗСА, який забороняв би нагим працювати.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Авіейшен Вік енд Спейс Технолоджі" подав, що черговий полет міжпростірного корабля, запланований на кінець листопада, запустить у стратосферу радарно-оптичний сателіт, який буде здібний відкрити 80 відсотків усіх „секретів" на советській території. Як відомо міжпростірний корабель „Атлантис" буде виключно даний в розпорядження Департаменту оборони ЗСА і все, що він повезе у стратосферу буде строго засекречено.

ТИСЯЧІ НЕЛЕҐАЛЬНИХ емігрантів, переважно втікачів з країн Латинської Америки і Гаїті, можуть від 7-го листопада ц.р. знову вносити прохання про леґалізацію їхнього статусу. В цьому дні входить в силу друга фаза федеральної амнестії для нелеґальних еміґрантів. Офіційні речники кажуть, що приблизно 1,5 мільйона переважно сільськогосподарських робітників, які працюють нелеґально в ЗСА, напевно зареєструються на постійне перебування.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster, Send address changes to
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Балтійським країнам вільно — Україні заборонено

У популярному нюйоркському щоденнику „Ню Йорк Пост" з 29-го жовтня ц.р. появилася надзвичайно цікава, українцям дуже прихильна, стаття, автор якої, Корд Маєр, виявляє добре знання української проблематики, зокрема гіркої української долі під большевицькою окупацією. „Ґорбачов не зважується дозволити, щоб націоналізм балтійського роду поширився на Україну" — сам цей заголовок оцієї статті вказує, що її автор стежить за розвитком подій у СССР. Міхаїл Ґорбачов прийняв тактику двоякої мірки супроти прибалтійських країн та супроти України. Прибалтійський націоналізм він включив до своєї перебудови, але й обмежив гласність в прибалтійських країнах, заборонивши поширювання прибалтійських часописів поза кордона Естонії, Латвії і Литви. Він Ґорбачов, навіть зберігає у Політбюрі 70-літнього противника своїх реформ, Володимира Щербицького, тільки тому, що Щербицький „залізною рукою" править в Україні, як тамошній генеральний секретар компартії УССР.

Автор пояснює, чому саме Ґорбачов так боїться українського націоналізму, всупереч до його толерантного відношення супроти націоналізму прибалтійських народів. Поперше, всіх прибалтійських трьох народів є 8 мільйонів, — українців є 50 мільйонів, з того 10 мільйонів в Західній Україні, яку прилучено до СССР під час Другої світової війни. Подруге, зріст українського націоналізму напевне пригадав би українцям мільйони невинних жертв кривавого режиму, зокрема 7 мільйонів жертв пляново зорганізованого голоду в Україні. У своїх висновках названий вгорі автор не вірить в успіх дворейкової національної політики Ґорбачова. Її невдачу бачить він у зрості контактів литовців, латишів і естонців з українським світом. Ґорбачов погодився на заснування в Литві організації „прихильної супроти перебудови". Але заборонено існування під такою самою назвою організації — у Львові. Прибалтійцям дозволяється на масові віча, але перевести таке віче в Україні неможливо: за першою спробою у Львові віче розігнала поліція й перевела численні арештування. Те саме діється з відношенням до Церкви. Римо-Католицьку Церкву толерується, у Польщі вона має велику силу, — а Української Католицької Церкви Москва не леґалізує, бо утотожнює її зі „закордонними ворогами СССР"...

Твердження цієї англомовної статті, що самостійність України рівнялась би розвалові совєтської імперії, покривається з заввагами на цю тему, що були друковані не раз на цьому місці. І висновок автора цієї статті, що не вдасться ізолювати свободолюбний рух прибалтійських народів покривається із нашим давнім поглядом, що в нинішньому часі не можна вже здвигати китайські мури між народами цієї самої великодержави. Ніякі обмеження, заборони й репресії не допоможуть. У добі бездротного телеграфу й телефону, у добі суперсонічних літаків та радіопередач неможливо на довшу мету відмежувати Україну від інших свободолюбних рухів в імперії. Заворушились прибалтійці, заворушились мусулманські народи. Ґорбачов виявляє велику зручність і послідовність у веденні різної тактики супроти різних народів. Але на цих сторінках сказано вже не раз і можна ще раз повторити: збереження „єдиної неподільної" Росії без уваги на її різну термінологію — це табу кожного правителя у Москві, як і було за правителів у Петрограді чи пак Ленінґраді.

Але імперія здвигнена збройними підбоями, не зможе зберегтися до безконечности, бо це такий неписаний закон історії. Чи це буде економічна катастрофа, чи могутній свободолюбний рух поярмлених народів, чи внутрішня боротьба за владу в Кремлі, чи удар ззовні — це не грає ролі. Вислід буде той сам: упадок імперії. І „дворейкова національна політика" Міхаїла Ґорбачова — це тільки проминальний епізод.

НЕ МОЖНА ВИКЛЮЧАТИ, кажуть політичні спостерігачі, що З'єднані Стейти Америки відновлять співпрацю з В'єтнамом вже в наступному році і підпишуть з тією країною цілий ряд договорів, які допоможуть В'єтнамові вийти з економічної гострої кризи. Недавно у ЗСА [illegible] делегація, яка [illegible] Ханою і там склала оптимістичний звіт із своєї поїздки.

К. Крупський

СУМІШ СПАДЩИНИ ТРОЦЬКОГО

Під такою назвою щоденник „Ню Йорк Таймс" з 13-го липня ц. р. надрукував листа Христофа З. Гобсона, який є співавтором книжки про Леона Троцького, що має появитись ще в цьому році п. н. „Троцькізм та дилема соціялізму". Другим співавтором є Роналд Тейбор.

Своїм листом Гобсон зареагував на статтю в „Ню Йорк Таймсі" з 29-го червня ц. р., у якій написано про голоси в совєтській пресі з домаганням реабілітувати Троцького. Автор листа каже, що становище Троцького до контроверсійних проблем 1920 і 1930 років, подані у статті в „Ню Йорк Таймсу" є тільки частинно акуратні.

У вашій статті, — пише Гобсон, — подано, що Троцький був проти Ленінської політики НЕП, а на ділі, Троцький підтримував цю політику, що була впроваджена в 1921 році. Пізніше, — каже автор листа, — Троцький різнився в тому, що він уважав „прокулацькою" політику в інтерпретації Ніколая Бухаріна: Троцький був за накладенням високих податків на „кулаків", що мало облегшити малоземельних селян. Він був за добровільною колективізацією та скорою індустріялізацією. Кліка Сталіна з Бухаріном закидували Троцькому „недооцінювання селянства". Вкінці Сталін застосував драконські засоби: насильну колективізацію та індустріялізацію.

Ви, — пише автор листа, — називаєте Троцького „страшенно авторитарним" і цим малюєте контраст Міхаїлу С. Ґорбачову, який закликає до „більшої демократії". Погляди Троцького були більш мішані, не однолінійні. У 1920 році, Троцький вперто підтримував державу однієї партії, і то навіть після того, як його вигнали закордон та виключили з партії. До своєї смерти в 1940 році, він обстоював Совєтський Союз, як „державу робітників"; хоч він знав, що в тій державі робітники не мають права голосу. З другого боку, в таких писаннях, як „Транзитна програма" з 1938 року він закликав до леґалізації усіх просовєтських партій і до незалежности України. Ці пропозиції Троцького сягають багато дальше поза пропозиції Горбачова з 1988 року. Гобсон закінчує листа такими словами:

„На спадщину Троцького треба глядіти, як на мішанину. Частинно він раціоналізував совєтську систему (що її я уважаю як форму державного капіталізму), а частинно він противився їй в ім'я широкого демократичного робітничого соціялізму. Жодна сторона цієї спадщини не повинна бути наголошуванням як виключення одна однієї".

Перечитавши листа Гобсона в „Ню Йорк Таймсі", необізнаний з дійсною ролею, яку відіграв Троцький, читач може повірити в те, що Троцький був за незалежністю України, а на ділі, його становище до України належить до тієї суміші спадщини, на яку натякнув Гобсон у своєму листі.

Троцький завзято боровся проти Української Народної Республіки. Своє неґативне становище до незалежности України він виявив в часі підписання мирового Берестейського договору. Сьогодні Україна є такою, якою хотів її бачити Троцький, а саме, вповні залежною від Москви. Тоді, коли інші комуністичні ідеологи та революціонери мріяли про комуністичну революцію в одній країні, Троцький проповідував і мріяв про таку революцію в цілому світі.

До закріплення комунізму в сьогоднішній московській імперії Троцький причинився найбільше з усіх революційних провідників. Вже декілька місяців перед вигнанням Троцького закордон, Сталін тримав його під домашнім арештом, але щоб Троцький не втік, відповідальними за його особу Сталін зробив Николая Бухаріна і заступника комісара ГПУ — Прокоф'єва. Одного холодного дня в січні 1928 року, Прокоф'єв за чаркою з американським кореспондентом Вілліямом Ресвіком дуже жалував Троцького, під командою якого Прокоф'єв брав участь в революції.

(Закінчення на стор. 4)

Андрій Бук

ЕКОНОМІКА ЗСА В ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ

I.

Економічні показники за третій квартал у ЗСА, особливо за місяці серпень і вересень, виявили дальший економічний ріст після сповільнення в липні через перегріття у другому кварталі. На одинадцять головних показників шість зросло, три впало, два без змін, так що у третьому кварталі стан кращий, ніж був у другому, і економіка до кінця року і на наступний буде далі зростати, не зважаючи на високі морґеджі.

Безробіття, яке в липні і серпні дещо було зросло, у вересні знову впало і становить 5.3 відсотка, тобто найменше від 16-ти років. Тепер є в ЗСА 117.3 мільйона працюючих. Це рекорд у порівнянні до населення (62.4 відсотка — важний економічний барометр). Зменшене безробіття хвилево збільшило вартість доляра, ціни на державні бонди і сильно зросла біржа, яка протягом літніх місяців коливалася, реагуючи на економічні зміни, спад цін на оливу і виборчу президентську кампанію. А ця остання в свою чергу сходила раз-у-раз на манівці, бо демократична сторона, не маючи речевих аргументів проти республіканської Адміністрації, обіцянками й поголосками баламутила виборців, коли друга сторона має великі осяги восьмилітнього росту, добробуту й миру, через доозброєння, які хоче продовжувати. Тому опитування підприємств під кінець вересня виявило, що понад 50 відсотків висловилися за Бушом. В останньому часі біржа стабілізується з легкою надвишкою; в четвертому кварталі вона буде теж звишкувати — твердять біржові аналітики.

Інвестиґації зловживань на нюйоркській біржі Івана Боского і спільників не закінчені; вони поширюються за границю (Великобританія). Пошкодованими є інвестори, а зиски беруть адвокати. Конґрес одноголосно рішив у майбутньому карати винних у нечесних махінаціях десятилітньою в'язницею.

Валова продукція у серпні зросла на 5.1 відсотка, в липні — 4 відсотки через збільшений експорт; дохід корпорацій становив 9.5 більйона долярів; у другому кварталі — 10.3 більйона долярів, що є найбільший за останні п'ять років.

Торговельний дефіцит у липні становив 9.5 більйона долярів, зменшившись на три більйони долярів в порівнянні з попереднім місяцем. Збільшився експорт компютерів, фармерських продуктів і оливи, а зменшився імпорт на 9 відсотків (авта, мотори). До кінця року дефіцит зменшиться, передбачають, на 87 більйонів долярів.

Згідно з твердженням економістів Міжнародного Монетарного Фонду, економія зросла в літніх місяцях більше як сподівано, і цей рік буде економічно найкращим за останніх 15 років, бо сильно зросте торгівля; інфляція є під контролею (пересічно 3.2 відсотка). Економісти — 300 членів Асоціяції бизнесу і економії — передбачають, що економія цього року зросте на 3.5 відсотка і так продовжуватиметься і в наступному році, хоч не бракує і критиків, які віщують Америці господарчий застій, що, очевидно, не відповідає дійсності.

Ціни на нафтові продукти далі падають через збільшений видобуток нафти, головно, Ірану й Іраку. ОПЕК сьогодні продукує 20 мільйонів барилок денно. П'ятирічні намагання заряду ОПЕК-у стримати спад цін безуспішні, бо видобувають нафти більше, ніж потрібно.

Надзвичайні конференції Організації експорту нафтових продуктів країн — членів ОПЕК-у: Савдівської Арабії, Індонезії, Ніґерії, Венесуелі й Алжиру, 25-го серпня в Індонезії і 25-го вересня у Мадриді не мали успіху. Савдівська Арабія, яка знизила продукцію, заявила, що і вона збільшить, удвоє видобуток нафти, якщо члени ОПЕК-у не знизять продукції. Остання конференція ОПЕК-у 20-го жовтня відбулась у Мадриді.

Американці знову полетіли в космічні простори, далі поглиблюючи міжпростірну техніку. НАСА після трагічної невдачі Челенджера в січні 1986 року, коли загинуло сім астронавтів, успішно випустила 29-го вересня з Кейп Каневерал на Фльориді у надземні простори міжпростірний корабель „Дисковері" цей раз із п'ятьма астронавтами, які стовідсотково виконали свою місію і по чотирьох днях без перешкод приземлилися в Каліфорнії. Щоб надробити втрачений час, у листопаді знову запустять міжпростірний корабель, а на слідуючий рік плянують сім летів.

У вересні, після чотирьох років переговорів, ЗСА підписали умову з одинадцятьма державами: Японією, Великобританією, Західньою Німеччиною, Францією, Канадою, Італією, Бельгією, Голляндією, Данією, Норвеґією та Еспанією, для спільної будови великої міжпростірної плятформи, кошти будови якої винесуть 27 більйонів долярів, з чого ЗСА влатять 16 більйонів. Плятформу запустять на сгало в надземний простір в кінці 1996 р. Щоб плятформу утримувати в космосі, треба буде коло півтора більйона долярів річно.

Теж у вересні відбулася у Західньому Берліні річна конференція Міжнародного Монетарного Фонду, Світового Банку, семи країн — великої індустрійної „сімки", і 150 фінансистів-банкірів з 15-ти держав світу. Обговорено економічне положення світу і стверджено задовільний стан економіки в індустріяльних країнах. Натомість велику турботу викликає поганий фінансовий стан — заборгування країн Центральної і Південної Америки і відсталих країн Третього світу. Пропозиція Японії відписати одну п'яту боргу деяким країнам стрінулася з опозицією певних індустріяльних країн. Індустрійна „сімка" погодилася відписати частину боргу 18-ти африканськими державам, а американський Ситі Банк розіклав 18 більйонів боргу на сплату протягом п'яти років з нижчими відсотками. Більшість комерційних американських банків не погодилася відписати заборгувань країнами Латинської Америки, які винні 80 відсотків з загальної боргової суми 525-ти більйонів долярів. Через це деякі банки є в поганому фінансовому положенні, особливо ощадностево-позичкові інституції, з яких п'ять десятків у серпні перестало діяти або злучилося з іншими.

Продовження буде

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ДО СПРАВИ ОДНОЇ ЦЕНТРАЛІ

Не хочу входити в полеміку з Романом Барановським, автором статті „Чи дійсно потрібна тільки одна централя?", поміщеній у „Свободі" з 26-го жовтня 1988 року.

Підбираючи вміло відповідні арґументи і спритну раціоналізацію можна так само добре доказати потребу тільки одної, як і більше централь. До речі, автор називає тільки дві централі: УККА і УАКРаду, але наводить теж Конференцію Безсторонніх Організацій, що брала участь в тих переговорах, які не довели до полагодження громадського конфлікту. Якщо автор приймає існування двох централь, тоді чи не було б логічно вважати Конференцію Безсторонніх Організацій за третю централю і домагатися, щоб їй було приділено третину представників до Екзекутиви СКВУ. А може найдеться ще якась інша „централя"? Може „чим більше тим краще?"

Виходить, що є в нас ще покоління „батьків народу", які вважають, що роблять велику громадську роботу, зводячи довголітні бої за літеру у назві, точку у статті, або почесний титул: із, чи без права голосу. Одначе вони так заглиблені у тій „великій політиці", що не помічають, що життя іде помимо них, позитивна робота робиться без них і без їх напучувань, виростають нові люди і центри, які заступають інтереси української спільноти тут і дають допомогу силам відродження на рідних землях.

Було б гарно і приємно, якщо б це все було хоч символічно завершено одною централею, але якщо „батьки народу" на це нездатні, тоді трудно. Це від них залежить — вони можуть відійти з пошаною, або відійдуть непомітно, а життя пройде мимо них.

Д-р Микола Дейчаківський

Клівленд, Огайо

ПОДВІЙНИЙ СТАНДАРТ ГУМАННОСТИ

Американська, а то й світова публічна опінія — преса, радіо, телевізія, приватні розмови — подивляє великий гуманітарний подвиг — коштом велетенських людських зусиль, співпраці двох суперпотуг, літаків, суден, льодоломів, скомплікованої машинерії і витрати мільйона долярів на акцію врятувати від смерти двох китів, промощуючи їм шлях із скованих льодом вод Аляски до теплих каліфорнійських берегів.

Це у відношенні до тварин. А до людей? Де були ці гуманітаристи, коли західні альянти передавали силою своєму східньому союзникові на видиму смерть десятки тисяч совєтських людей з козачих з'єднань, армії Власова, в тому жінок і дітей, за те тільки, що вони боролися за свою волю й свободу, за свої людські права проти комунізму в російськобольшевицькому виданні.

Де були ці гуманітаристи, коли в Україні гинули мільйони людей у наслідок штучностворенего голоду в Україні? Де були ці гуманітаристи, коли два державні мужі коротенькою публічною заявою „справа полагоджена" знищили життя молодому українському морякові, який розпучливо шукав свободи, сподіваючись знайти її в свободолюбній країні?

Невже загибіль людських істот варта менше, ніж два кити?

Володимир Барагура

Вудгейвен, **Н. Й.**

ПРО КАНДИДАТІВ І ЇХНІ ПРОГРАМИ

З великою приємністю перечитав статтю Ольги Кузьмович „Чи народ має право знати?" Нехай ця стаття буде першою ластівкою нової весни відважної й творчої думки в українській журналістиці та в нашім суспільно-політичнім житті.

Справді найвища пора, щоб українська спільнота була заздалегідь поінформована про кандидатів, які пізніше вибираються в імені цієї ж таки, на жаль, необізнаної й неконсультованої спільноти. Конечно знати чи кандидати надаються на пости, на які їх пропонують, чи мають відповідні кваліфікації в ділянках, які мають очолити.

Але до думок О. Кузьмович варто б зробити такі три завваги:

1) Замало знати кваліфікації кандидата; треба також знати його програму. Нормально перед всіми демократичними виборами вимагається від кандидатів та груп, які їх висувають, вияснення, як вони собі уявляють свою працю на вибраному пості. Конечно знати, як кандидати оцінюють працю останньої каденції, що вважають успіхами, а що невдачею, які нові програми думають впровадити та в який спосіб їх здійснювати. Таке представлення позицій кандидатів найкраще показало б нашій спільноті компетентність в аналізі та творчім мисленні (дві ділянки які так шванкують в нашому громадському житті).

(Закінчення на стор. 4)

Роман Голіят

ПОЛЯКИ ПРО СВЯТКУВАННЯ У ЧЕНСТОХОВІ

II.

Південним — до якого належать українці, які мешкають на території вроцлавської митрополії, перемиської дієцезії і архидієцезії в Люблині, якою завідує о. митрат Ян Мартиняк зі своїм урядовим осідком в Лігниці. Північним вікаріятом, в склад якого входять митрополія Ґнезна, Познань, Варшава, архидієцезія в Білостоку, дієцезія ломжицька й дрогочинська — завідує з осідком у Варшаві о. Йосафат Романик, провінціял закону ОО. Василіян.

Душпастирську опіку над вірними виконують 50 священиків, що обслуговують 80 місцевостей. Священиків вишколюється у двох семінаріях; одна діє в рамках римо-католицької семінарії в Люблині, а друга — монаша у Варшаві, яка співпрацює з тамошньою архидієцезальною Семінарією. Ряд викладів для алюмнів обох віровизнань є спільними, у власному пляні українські професори викладають історію Церкви, літургії і аскетики. У 1984 році Українська Церква збагатилася шістьма священиками. У Римі висвячено одного Василіянина, а в Перемишлі, перебуваючи з візитою в Польщі, архиєпископ Мирослав Марусин висвятив п'ятьох дієцезальних священиків. Священиків, подібно як в католицькому костьолі, обов'язує целібат. Ця практика не має великої традиції, її впровадив у 1930-их роках у львівській архидієцезії, архиєпископ Андрей Шептицький.

У рамках обряду діє також досвідчений кількасотрічною історією Василіянський Чин, який нараховує двадцять кілька членів. Він має свої осідки в Перемишлі, Вегожові, Колоберегу й Старографі. Чин веде душпастирську й місійно-реколекційну працю.

Великим досягненням Української Церкви в Польщі є видання молитовника, календаря і Євангелія. Потрібний ще катехизм. Вірні відчувають також брак української католицької преси. Дивлячись на українців, які молилися, то треба подивляти живучість їхньої віри. Вони надають їй тон, головно, що й серед священиків видно зміну варти ґенерацій. Разом з приходом нових поколінь заникають обопільні жалі, претенсії і ворожість, яких було так багато. Були спроби відібрати українцям їх тотожність, їх асимільовано і дискредитовано і був український націоналізм, який голосив „Ляхи за Сян". Були також „криваві ночі" і „Акція Вісла". Стоячи, одначе перед Чорною Мадонною усвідомлюємо собі, що поляки і українці не зважаючи на те все є дітьми однієї Матері й перед Її обличчям повинні подати собі руки; як брат братові, простити все. Ліцитація, хто кому заподіяв більше кривд, веде в нікуди. Маємо провини одні супроти других. А де є провини, там треба повторяти за Христом: „І відпусти нам наші провини, як ми відпускаємо нашим довжникам".

Наголос поєднання був зрештою передбачений у цілій програмі святкувань. Після минулорічної вересневої зустрічі польських і українських єпископів в Римі, на яких кардинал Мирослав Любачівський і кардинал Юзеф Ґлемп простягнули до себе руки на знак поєднання, пробачення і любови, атмосфера між обома народами значно очистилася. „Доходить ще, щоправда до конфліктів, які випливають з факту, що українці на західніх землях не мають власних церков і мусять користати з римо-католицьких. На пальцях однієї руки можна перерахувати ігуменів римо-католиків, що вважають, що Пан Бог не розуміє по-українському, що ніяких Служб Божих ув обряді св. Івана Золотоустого в руській мові не повинно відбуватися".

Ченстоховське „Te Deum" вплине напевно на переломлювання покутуючих тут і там стереотипів. Подяка, що її складено на руки присутнього на святкуваннях делеґата державної влади — владикою Мирославом Любачівським за уможливлення йому приїзду на Ясну Гору, мало в собі вимір символу. Ще не так давно, його великий попередник львівський Митрополит Андрей Шептицький не хотів приїхати на Ясну Гору. Треба було аж пресії Папи, щоб тамошні українські єпископи взяли участь у синоді, який відбувався у цьому монастирі.

Ченстоховські святкування були напевно великою лекцією екуменізму. Дивлячись на примаса Польщі Ґлемпа, і кардиналів Махарського і Ґульбіновіча, та архиєпископа Броніслава Домбровського, побіч українського єпископату, це все наповнювало глядача оптимізмом. Для тисячів поляків, що прибули з цікавости побачити, як моляться їхні брати українці, викликали в них незабутні хвилини. Повертаючись зі Служби Божої, вони були майже зачарованими, голосно висловлюючи свої завваги. Тригодинна Архиєрейська Служба Божа була дійсно чудовою. Чотириголосовий український хор у не одного поляка захитав переконання про красу костьольних польських хорів. Подиву і особливої уваги була також велика спонтанність українців у молитві, їхня співучість і активна участь у Літургії, їх духовість і збірне приступлення до С. Причастя. Молодим священикам, що роздавали Св. Причастя, у виді мініятюрних хлібців, піт заливав очі. Сама Літургія була також чудовою і дозволяла, не зважаючи на мовний бар'єр, ліпше і глибше пережити Таємницю Трійці й Христове Воскресення.

Напевно цей свого роду духовий корм причиниться до поглиблення екуменічної єдности і дальшого польсько-українського поєднання. Напевно, не один поляк на цих святкуваннях з більшим ніж дотепер переконанням буде шепотіти: „Великий Боже єдиний, просимо Тебе дай кращу долю Україні", а не один українець, на хвалу братам полякам заспіває: „Многая і благая літа, літа многая". Це напевно буде згідне з апелем кардинала Юзефа Ґлемпа, який у кінцевом слові Літургії одночасно ствердив, що наближаються нові часи, які вимагають зформування нових спільних церковних засад.

Редактор Марек А. Копровський передав польському й українському читачеві вичерпну історію українського посідання у сучасній Польщі й докладніший репортаж про святкування Тисячоліття Хрищення Руси-України на Ясній Горі в Ченстохові.

А редактор Мацей Козловський у „Тиґоднiку Повшехним" — католицька суспільно-культурна газета, Краків, 25-го вересня 1988 р. ч. 39 у статті „Поцілунок на Ясногірському Вершку", згадує про злодіяння польського комуністичного уряду супроти Української Католицької Церкви. Там, між іншим, читаємо: Хто ж міг би тому кілька років подумати, в ті часи, коли відправа Служби Божої у східньому обряді натрапляла на великі труднощі, що в місці так званому як Ясна Гора, в присутності

(Закінчення на стор. 4)

Бенкет Тисячоліття...

(Закінчення зі стор. 1)

Відкриває бенкет мец. Р. Гуглевич; біля нього Блаженніший Патріярх М. Любачівський.

Мгр Катерина Чумаченко.

„Промінь" і „Гомін Степів" під час виступу.

ховости української нації, ведення програми перебрав о. ігумен, генеральний вікарій Стемфордської епархії і парох церкви св. Юра в Ню Йорку Патрикій Пащак, ЧСВВ, господар бенкету.

У мистецькій частині бенкету тисячоліття, яка була прикрасою ювілейного святкування, виступили спільно молодечі ансамблі „Промінь" і „Гомін Степів" під диригентурою мгр Богданни Волянської, які виконали: „Концерт XXXII — Д. Бортнянського із сольоспівом Марійки Волянської, „Через поле широкеє" В. Китастого, „Вкраїно мати" і могутньо, аж до зворушення присутніх, молитву С. Гулака-Артемовського із опери „Запорожець за Дунаєм" — „Владико Неба і Землі". Сольову партію виконувала Оксана Харук, здивувавши своїм могутнім голосом навіть музичних критиків.

Популярний і добре зіспіваний хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного і акомпаньяментом Тетяни Поташко, який має вже свою давню традицію і добру славу не тільки в ЗСА і Канаді, але також в деяких європейських країнах, розпочав тим разом свій виступ відспіванням „Богородице Діво" А. Гнатишина, солістка Святослава Качарай, „Думу про Почаївську Божу Матір" М. Леонтовича, соліст Михаїл Невмержицький, „Не шуми калинонько", „Люблю я Тебе Україно", М. Костецького, солісти Олена Новицька і Борис Кекіш, а після вступної молитви, що її проказав єпископ Всеволод, від Української Автокефальної Православної Церкви в ЗСА і Канаді, могутнє „Отче Наш" Новосадського із солістом Ігорем Зам'ятим.

Концерт пройшов з великим успіхом і був направду гідним відзначенням Великого Ювілею Тисячоліття Християнства. Тому добре сталося, що господар бенкету о. П. Пащак, склавши щиру подяку усім мистецьким одиницям і їхнім керівникам, підкреслив, що „ми перетриваємо усе переслідування, усю знеславу і побачимо ще у славі наші Церкви і наш народ, бо Україна і Українські Церкви завжди будуть жити".

Теплими словами сповненими великої пошани до Високого Гостя, привітав о. П. Пащак Апхиєпископа Яковоса, згадуючи при тому про українську делегацію до Патріярха Констенопільського Дімітріюса під час наших масових відзначувань Тисячоліття в Римі, Люрді, Фатімі, Лондоні, Мюнхені і Констенополі.

Патріярх Дімітріюс не поїхав до Москви для участи в урядових святкуваннях 1000-ліття „Християнства на Русі", що їх на широку скалю організувала Російська Православна Церква з дозволу й допомогою КПСС, — заявив у своїому короткому, але сповненому теплом до українців, до Українських Церков і української нації привіті кажучи, що Україна повинна отримати повну свободу і незалежність, „бо вам належиться свобода в заміну за великі терпіння, за тернистий шлях. Хай Господь благословить український нарід, який встане до нового життя", — заявив Архиєпископ Яковос, у словах якого кожний відчув правдивого приятеля Українських Церков і української справи взагалі.

Блаженніший Патріярх, Верховний Архиєпископ і Кардинал М. І. Любачівський, найвищий рангою духовник на цій імпрезі, закликав присутніх активно слідкувати за всім тим, що діється сьогодні в Україні, домагатися повної свободи віри для „православних, католиків, протестантів та людей інших віровизнань", дбати про конкретну поміч для Церкви в Україні і діяспорі, будувати „на нашому Тисячолітті нашу власну силу, щоб скріпити українські громади". В кінці Блаженніший Верховний Архиєпископ заявив, що „з моєї сторони, я тільки буду просити Господа Бога, щоб ви зростали під кожним оглядом, користаючи з цих величавих святкувань, як для себе особисто, так і для нашої української спільноти, для добра нашої Церкви і народу".

Господар бенкету склав щиру подяку Блаженнішому Патріярхові за участь у бенкеті і його щирі слова привітання.

Мгр Катерина Чумаченко, спеціяльний асистент Президента для справ інформації в Білому Домі, передала усний привіт від Президента ЗСА організаторам святкування і перечитала довший привіт від віцепрезидента Джорджа Буша, теперішнього кандидата на президента від Республіканської партії. Вміжчасі, а зглядно під час подавання вечері о. П. Пащак представив почесних гостей за головним столом, між ними вже згаданих Владик М.І. Любачівського, Яковоса, Всеволода, С. Сулика, В. Лостена, о. І. Ткачука, гостя з Канади Василя Кирилюка, заступника президента СКВУ, численних репрезентантів крайових організацій і представників братських Союзів. УНСоюз репрезентувала на бенкеті Уляна Дячук, головний касир УНС. Майстер церемонії прочитав також листа від губернатора Невади Ричарда Раєна, написаного до Блаженнішого Патріярха М. Любачівського, який вітав Владику з нагоди 50-річчя священства і при тій нагоді згадав про артистку-співачку, канадку українського походження з третього чи четвертого покоління Джой Британ, назвавши її „амбасадором українського доброго імені в ЗСА і Канаді". При тій нагоді господар бенкету викликав на залю Дж. Британ, яка, передавши Архиєпископові Яковосові і Верховному Архиєпископові М. Любачівському свою останню платівку, віддала „оду українській переслідуваній в СССР мові" способом емоційної реситації, переплітаючи її піснею. Крім того окремо вона виконала своїм сильним голосом пісню „Заснули мальви коло хати". Артистку вітали присутні довготривалими оплесками, а деякі підходили до неї, щоб отримати автограф чи адресу для запрошень виступити в інших громадах.

Заключне слово виголосив Владика Василь Лостен, Єпископ Стемфордської епархії, який у притаманний йому переконуючий спосіб підкреслив, що Церква для українців стала чимсь рідним. Церква формувала українську християнську культуру. У тисячоліття Християнства в Україні ми можемо сміливо сказати, що без християнства, без віри в Бога немає України.

„Ми український християнський нарід і тому живемо згідно з Його заповідями та приреченням, що його склав князь Володимир Великий Господеві через єпископів і священиків під час акту прийняття Християнства", заявив Владика, закликаючи усіх жити в мирі в наших церквах, місцях праці, в наших організаціях.

Кінцеву молитву подяки проказав Владика Стефан Сулик, Матрополит УК-Церкви в ЗСА кажучи: „Дякуємо Тобі, Владико неба і землі, за цей приємний вечір, що його ми перевели тут при ламані хліба, щоб спільно, як одна родина, віддати Тобі належну пошану і подяку за всі Твої добродійства, що їх ти щедро зсилаєш на нас". Владика Митрополит подякував Господеві за ласку спасіння, за світло євангельської правди в Україні на протязі 1000 років.

Слово подяки для Владик, священиків, сестер, Метрополітального Комітету 1000-ліття Християнства в Україні, усіх присутніх, сказав господар свята о. ігумен П. Пащак, що вони прийшли і звеличали цей історичний Ювілей.

Ювілейний бенкет-концерт залишив надзвичайно величне і позитивне враження в усіх учасників. Був це пам'ятний вечір в житті нюйоркської громади так тісно пов'язаної з діяльністю наших Церков.

В КІНЦІ ЛИСТОПАДА в Лондоні, **Великобританія,** відбудеться незвичайна церемонія вручення **12-річній** учениці з Мадярщини Юдіт Польґар **документу, який** уповноважнюватиме її носити титул майстра у грі в шахи. Польґар таким чином випередила світових шахових майстрів Баббі Фішера і Гаррі Каспарова, які отримали це звання на 14-му році свого життя. В серпні Ю. Польґар виграла міжнародний турнір школярів до 12-го **року** життя.

9-го ЛИСТОПАДА 1988
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Дорогої і Невіджалуваної
МАМИ, БАБУСІ І ПРАБАБУСІ

бл. п.

Осипи Олінкевич-Михайленко

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в українській католицькій церкві Богоявления в St. Petersburg, Fla.;
в церкві в Люрді, Франція;
в церкві в Римі;
в церкві св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж., 13-го листопада 1988 р.;
в церкві St. Thomas Moore, Denver, Colorado.

За упокій душі Покійної просить про молитви

РОДИНА

Головна Управа Карпатського Союзу
з жалем повідомляє всіх Членів, Прихильників та все Українське Громадянство, що дня 13-го жовтня 1988 р. відійшов на Вічний Спочинок на 66-му році життя наш Член

бл. п.

ЮРІЙ ГРИЦЮК

Щире співчуття доням Лесі і Меланці та всім Приятелям складають

Члени Головної Управи Карпатського Союзу

У глибокому смутку повідомляємо, що дня 24-го жовтня 1988 р., ненадійно відійшов від нас у Вічність

бл. п.

ІВАН БОДНАР

ПОХОРОН відбувся 28-го жовтня 1988 р. на цвинтарі Овк Лейн.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину — ЛЮБУ
та в Україні:
сестру — ОЛЬГУ
сестру — ГАНКУ
і брата — ОСТАПА
з родинами
та Друзів у Філядельфії

У безмежному смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 6-го листопада 1988 р., після довгої і тяжкої хвороби відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ ВОЛОВОДЮК

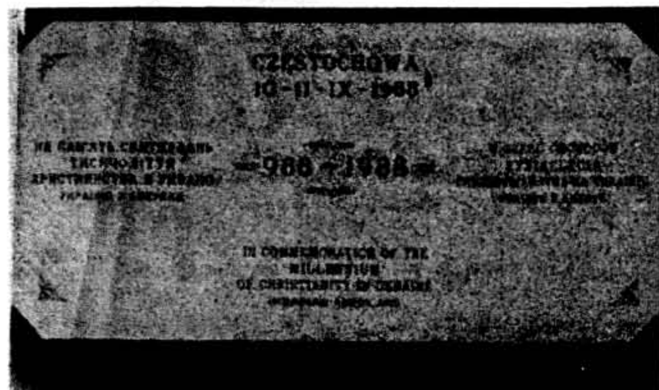
ПАНАХИДА І ПАРАСТАС — у вівторок, 8-го листопада 1988 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 9-го листопада 1988 р. о год. 9:30 ранку розпічнуться СВЯТОЮ ЛІТУРГІЄЮ в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прибиті важким горем:
сини —
ЯРОСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною КАТРУСЕЮ
брат — ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ
внуки —
ОЛЕГ з дружиною МЕРІ і дітьми
ІРЕНА
ВІРА з чоловіком СТЕФАНОМ і донечкою
ХРИСТЯ з чоловіком АНДРІЄМ
Ближча і дальша Родина в Канаді й Україні

Поляки...

(Закінчення зі стор. 2)

Пропам'ятна таблиця з відзначувань Тисячоліття Хрищення Руси-України в Ченстохові.

(Світлив Роман С. Голіят)

найчисленнішого згромадження українців у повоєнній Польщі, в асисті трьох польських кардиналів і 12-ох єпископів, як також представників державної влади, буде відправлена Архиєрейська Служба Божа, прибулим з Риму українським кардиналом, який своєю рідною мовою виголосить проповідь до своїх вірних. Справді, ті роки мовчанки на тему українців у Польщі й української Церкви, цього досьогодні не урегульовано формальноправним статутом, вкінці численні упередження і стереотипи у немалім зрештою відсотку, підсичувані офіційною пропагандою, мали вплив на багатьох польських паломників, що прийшли 10-го і 11-го вересня до Ченстохови,де всюди лунала українська мова і виднілі подвійні хрести і стилізовані ікони на площі, а на Вершку Ясної Гори, на Валах під вівтарем, виднів напис у староцерковній слов'янській мові: „Разом зі всіма християнами прославляємо Пресвятую Трійцю" це все присутніх заскочило.

Редактор Козловський, крім докладного репортажу про українське святкування Тисячоліття Хрищення Руси-України на Ясній Горі ,дає точний огляд історії Української Католицької Церкви й її переслідування царським і комуністичним сучасним режимом, включно з її ліквідацією в 1946 році. Одначе, автор каже, що в Польщі доля Греко-Католицької Церкви склалася інакше. Вправді, оба єпископи перемиської дієцезії Йосафат Коциловський і його коадьютор Григорій Лакота були арештовані й передані в руки КГБ — оба померли в тюрмі — багатьох священиків арештовано й засуджено як „агентів Ватикану" а триваюча та східніх теренах війна відсунула на дальший плян церковні справи. Весною 1947 року „Операція Висла" примусово виселила українців з їхніх рідних земель на землі західньої і північної Польщі. УБ мало суворий нагляд над переселенцями, ліквідуючи шкільництво й найменші форми культурно-освітньої діяльности. В Польщі не перепроваджено формальної ліквідації Церкви. Щоб запевнити провізорично канонічну юрисдикцію над вірними східнього обряду, Папа Пій XII іменував спочатку примаса Августа Гльонда,, а по його смерти Стефана Вишинського ординарієм Католицької Церкви східнього обряду в Польщі.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН наклав вето на законопроєкт, схвалений раніше в Палаті Репрезентантів голосами 328 до 78 і Сенатом, у якому тільки один сенатор був проти, щоб контролювати сильніше продуцентів у приготуванні і передачі дитячих програм на телевізії. Президент вважає, що такий закон не є згідний з Конституцією ЗСА і дуже обмежує свободу слова, вислову і думки. Такий закон в майбутньому могли б використовувати несовісні особи. Очевидно, члени Палати Репрезентантів і Сенату не погоджуються з думкою Р. Реґена і погрожують, що в наступному році вони знову запропонують цей законопроєкт вже новому президентові Америки.

Під час цьогорічних святкувань Тисячоліття у Бавнд Бруку була посвячена нова будівля української православної церкви. Окреме крило тієї будівлі призначене для бібліотеки Дому української культури.

БІБЛІОТЕКА ДОМУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В БАВНД БРУКУ

Ця бібліотека дуже молода, вона нормально діє лише пона десять років, одначе за цей короткий час спромоглася стати поважним культурним здобутком українського розсіяння.

Збереженням публікацій і архівів почали піклуватися в Америці перші тут громадські й церковні діячі, але послідовне збирання таких цінностей Православної Церкви розпочалося з 1950-их років заходами тодішнього архиєпископа Мстислава й редактора Анатолія Котовича. Тоді, після перенесення церковного осередка до Савт Бавнд Бруку, на новій оселі створено Музей-архів, що його частиною була первісна книгозбірня.

Бібліотеку приміщено у нині неіснуючому дерев'яному домі, що згорів у середині 1960-их років. Сприятливим збігом обставин, бібліотечні, архівні й музейні збірки були своєчасно перенесені до півпідвальних приміщень у новозвигненому храмі-пам'ятнику. Там бібліотека перебувала до 1981 року, коли її перенесено до нового дому Української Культури й поєднано з книгозбірнею Духовної семінарії.

Книги для семінарії розпочато збирати 1975 року, — у першому році існування семінарії. Провідною гадкою плянування тієї книгозбірні було досягнути такого її рівня, який відповідав б вимогам, що її ставлять до книгозбірень американських богословських шкіл. Тож ця семінарська бібліотека вже дорівнювала потребам американських неакредитованих духовних шкіл. Від 1981 року семінарська бібліотека творить цілість зі світською частиною бібліотеки, — спільним приміщенням, каталогом і обслугою.

Об'єднана бібліотека за вісім років діяльности поширила обслуговування науковців, студентів, читачів та здобуває признання як джерело найрізноманітніших довідок, що їх полагоджується не тільки особистими відвідуваннями, але й листовно та телефонічно. Найчастіше користають зі збірок бібліотеки центральні церковні інституції, викладачі й слухачі семінарії та науковці з поблизких університетів, яких цікавлять східні церкви та питання Східньої Европи. Серед відвідувачів бібліотеки бувають й ті, що шукають свого кореня в Україні й її церквах.

З 1960 року бібліотека вписана до „юніон (об'єднаного) каталогу" Конгресової бібліотеки. Досі до того каталогу вислано 750 карток — повідомлень про українські публікації у Домі української культури; таким шляхом матеріяли бібліотеки стають доступні дослідникам не тільки в Америці, але й на інших континентах.

На 73 стеляжах головної залі розміщено (1988 р.) понад 10,000 книг цілком виготовлених для користування, з шифром (поличковим знаком) на кожній. Понад 15,000 творів чекають на описування, а кілька соток перебуває у процесі каталогування.

Бібліотека вже одержала найнеобхідніші твори різними мовами з ділянки церква-релігія і українознавство; має головні словники, енциклопедії, географічні атласи тощо. Найповніше у бібліотеці представлені відділи богословський, історія і література України та мистецтвознавство. Передплатою, дарами і в-обмін отримується 67 журналів і часописів і на стеляжах читальної залі вставлено прямово біля 500 пуделок з журналами і парафіяльними публікаціями минулих років. У шафках вертикального зберігання зібрано біля 10,000 дрібних друків — брошури , витинки з преси, одноднівки, каталоги, ювілейні публікації. До них складається покажчик. Такого роду матеріяли (між ними провідники, національно-релігійна полеміка) викликають найбільше зацікавлення відвідувачів, як джерело найсвіжіших і тяжкодоступних інформацій. Одначе розпочате збирання парафіяльних видань не мало успіху й вимагатиме особливої уваги. Рівнож ще неупорядковані збірки світлин, рисунків, прозірок, касет і дрібних рукописів.

Бібліотеці вдалося врятувати від знищення 11 цінних архівних і мистецьких збірок. Одночасно бібліотека визнає своє безсилля заопікуватися багатьма іншими збірками.

Каталогізація книг відбувається за приписами Конгресової бібліотеки, звідки здобувається частину (інші виготовляється власними силами) каталожних карток. Для кожного твору опрацьовується картки за автором, заголовком, темою (або темами) та за місцем на полиці (топографічна картка). За тими групами картки розміщені у каталожній шафці.

Рідкісні матеріяли дослідники використовують лише в бібліотеці або отримують їх у ксероксових відбитках.

Бібліотека допомагає творити нові книгозбірні, передаючи до них свої зайві примірники. Так, переслано біля 400 книг до центру УАПЦеркви в Лондоні, менше до св. Володимирської парафії у Пармі, Огайо, до Сиракюз й інших місцевостей. Понад 2,000 каталожних карток передано бібліотеці св. Андрея у Вінніпеґу.

Провадиться обмін книгами (дублікатами) з деякими малими приватними й великими американськими бібліотеками. Таким шляхом в Бібліотеки Іллинойського університету (Урбана) роздобуто декілька пильно різшукуваних публікацій. Найбільше цінних, — серед них давніх і рідкісних — отримано в дарі від Конгресової бібліотеки (Вашінгтон). Бібліотека зредаґувала й опублікувала, накладом Митрополичого видавничого фонду, дві брошури: „Покажчик до періодичних видань УПЦеркви в США, 1950-1979" та „Короткий путівник: Цвинтар Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку". Заплянування опрацювати брошуру про рідкісні бібліотечні друки, про цвинтар св. Андрея та продовжити Покажчика до періодичних видань на черговi 10 років.

Бібліотека брала активну участь у підготові й відбутті наукової конференції Тисячоліття (травень 1985 р.), а в її приміщенні відбувалися наради президії конференції.

Із своїх матеріялів бібліотека влаштувала 11 виставок, серед них: під час Собору церкви, про історію Української Православної Церкви; з нагоди Великопосного концерту, — світлини композиторів, ноти, програми духовних концертів, видання богослужбових співів; у днях наукової конференції Тисячоліття християнства в Україні, — про попередні святкування роковин, летючки, звіти, світлини; у соту річницю народження похованого в Бавнд Бруку письменника Федора Дудка, — його твори, світлини, листи; під час Провід, — твори, світлини, автографи похованого в Бавнд Бруку письменника Зосима Дончука; у Гарвардському університеті під час конференції українських бібліографів-бібліотекарів, — рідкісні публікації з нагоди Ювілейного року, — Тисячоліття: перші віки християнства у Київській Русі й інші.

Велику безплатну прислугу бібліотека отримує від приятелів-помічників, що їхні імена будуть своєчасно оприлюднені. Численні прихильники дарують свої матеріяли, відвідують бібліотеку, діляться доброзичливими порадами, вказуючи на хиби у діяльності та пропонуючи свою поміч.

І. К.

Про кандидатів...

(Закінчення зі стор. 2)

Свою програму кандидати мусіли б розгорнути довкола трьох тем: а) внутрішнє життя діяспори; б) місце української спільноти в країнах поселення; в) відношення діяспори до України. Всі ці точки треба детально окреслити. Оприлюднення кандидатських плятформ пресою та конференціями викликало б публічну дискусію. Це піднесло б рівень суспільного життя та помогло б осмисленні нашої політики.

2) Незгідний я з думкою О. Кузьмович, мовляв, „старокрайові" системи вибору незнаних кандидатів, пропонованих в результаті засекречених договорів номінаційних комісій можемо й далі уживати в малих установах „без великої шкоди для цілої громади". Адже наша спільнота складається з малих установ; в них виховуються й набирають практики в громадському житті будучі провідники, які пізніше вибиваються на провідні пости великих установ.

Конечно переосмислити і достосувати до сьогоднішніх вимог, як і центральні, так і льокальні установи. Скільки сьогодні залишилося української діяспори при українському зорганізованому житті? Що зроблено для того, щоб притягнути людей, що відійшли, або й ніколи не були втягнені в русло української діяспори? Скільки ми маємо організацій, в яких автоматично, з року в рік, по десять, п'ятнадцять, а то й двадцять років, перевибирають автоматично тих самих людей, які колись були динамічними провідниками, але вже давно втратили запал, енергію та спроможність творчо думати?

3) В конечній перебудові українського громадського життя та в творенні нових концепцій про суть української діяспори першу ролю могли б відіграти українські часописи, відкривши свої сторінки кандидатам на провідні пости, суспільно-політичним теоретикам, та іншим здоровим голосам з громади. Чому б не взяти ініціятиву нашим часописам, ще тепер, до з'їзду СКВУ, і поставити низку питань, як про кандидатів, так і про намічені плятформи хоча головнішим організаціям, які будуть змагатися за „місця" на конгресі?

О. Кузьмович реторично запитує, чи має хтось публічну відвагу щиро та відверто поставити під сумнів чи дана людина надається на пост. Мусимо з прикрістю ствердити, що такої публічної відваги в нас до тепер виявлялося мало. А мало її було й тому, що так виховували українську громаду, український провід і українські газети. Чи раз наші проводи таврували конструктивну критику їхніх недотягнень, як нищівну чи підривну роботу? Котрі з наших газет мали відвагу друкувати листи, які чесно критикували їх чи їхні організації? Читач міг не раз побачити наклепи на інші газети чи організації, але не справедливу критику даної газети!

При демократичній системі громада має такий провід, якої вона варта, а провід таку підтримку від громади, на яку собі заслуговує. Але це небезвихідне зачароване коло, а спіраля, яка може піднести нас до вершин, або скотити нас в пропасть невдач. У вільному світі наша доля в наших руках, і даремне шукання вини наших невдач в правдивих чи уявлених ворогах.

Роман Сербин

Монтреаль. Кве.

ДО САВДІЙСЬКОЇ АРАБІЇ прибув з офіційною візитою міністер оборони Франції Жан-П'єр Шевенман, який перевів довші розмови з його арабським колегою принцом Султаном. Обидва погодилися, що військова співпраця Франції і Савдійської Арабії буде корисною не тільки для згаданих країн, але забезпечить Близький Схід від несподіваних воєн. Франція має намір побудувати у прибережних водах Савдійської Арабії два військовоморські порти і спеціяльний порт для причалення підводних човнів. За це Савдійська Арабія отримає додаткову кількість модерної зброї, включно до джетових літаків „Міраж". Закуп модерної зброї у ЗСА натрапив на сильний спротив ізраїльського „лоббі" у Вашінгтоні і тому Савдійська Арабія звернула своє обличчя до Европи.

Суміш...

(Закінчення зі стор. 2)

— Нехай товариш Сталін пробачить мені, але я думаю, що якби так не Троцький, то сьогодні цар був би на троні, — сказав Прокоф'єв.

Відомим є, що Троцький був воєнним комісарем, неперевершеним пропаґандистом та оратором. В часі революції він появлявся в критичних пунктах боїв та своїми промовами запалював солдатів до боротьби і тим, як ніхто інший з чолових революціонерів причинився до встановлення комунізму.

Згаданий Вілліям Ресвік був українським жидом народженим в Староконстантинові, в Україні. Після революції в 1905 році, він, підлітком, залишив рідні сторони і дістався до Америки. Тут тяжко працював над собою і закінчив правничі студії. Вже в 1923 році, він з транспортом допомоги Гувера, відвідав Україну і побувши в ній шість місяців побачив в Україні страшний комуністичний терор та жахливе знищення України війною.

Через кілька років після того він прибув до Москви, але цим разом в ролі кореспондента від аґенства Асошієйтед Прес, а в короткому часі після видалення з Москви Джіммі Мілса, як персони „нон грата", обняв місце шефа цієї аґенції в Москві. В 1953 році Ресвік опублікував свою книжку „Я мріяв про революцію", що її треба уважати документом про нечуваний в історії людства терор очолений Сталіном у боротьбі за верховодство.

Досконало володіючи російською мовою в слові і в письмі, Ресвік мав можливість познайомитися з комуністичними провідниками такими як: Бухарін, Риков, Ягода та іншими. Він деколи наперед довідувався про те, що пізніше сталося. Він був в курсі боротьби з якої переможцем вийшов Сталін, що хитро використав крило партії, щоб знищити ліве крило, а вкоротці він розправився і з тими, що допомагали йому.

Ресвік уже наперед знав про те, що Троцького викинуть закордон. Він був свідком того як Троцького, який противився вивозові, насильно внесли на коці до залізничої станції. Ресвік описує сцену того вивозу.

Треба признати, що Ресвік був проникливим спостерігачем. При цьому він був інтелігентною та дуже гуманною людиною. Спостерігаючи жахливий терор і нужду, що його створили большевики, він ніяк не знаходив відповіді на питання, яке часто турбувало його, а саме, питання в імені чого большевики створили це пекло на землі. Ресвік ніяк не міг оправдати того зла і методів, якими те зло було встановлено на місці царського деспотизму.

На початку штучно створеного голоду в Україні, Ресвік мав нагоду поїхати в Україну, і хоч ці, що супроводили його намагалися відвернути його увагу від жахливих сцен голоду, то не зважаючи на це він побачив страшні сцени голоду. Він об'єктивно і без найменшого упередження до українців представляє те пекло в Україні. Ресвік навіть робить докір тим західньоевропейським кореспондентам, які в їхній наівності не бачили того, що ділось в Україні.

Правда, тоді не бракувало й американських кореспондентів таких, як Юджін Ляйонс, Волтер Дуранті та інші, які немов заплющували свої очі на злочини, доконувані Москвою в Україні.

Як уже згадано, книжку Вілліяма Ресвіка опубліковано ще в 1952 році, а як знаємо, з того часу книжки з подібною тематикою вже відходять у забуття. Цей процес є корисним для спадкоємців комуністичної системи, а шкідливим є для демократичного світу, представники якого входячи в політичні стосунки з тією системою, не є належно зорієнтовані в тому, що та система вже в самому корені є жорстокою, бож була створена на горах людських трупів і на ріках людської крови. Сьогодні ми є свідками небувалих парадоксів: після 70 років, загал громадян Совєтського Союзу починає довідуватись про „чисті плями" в історії Совєтського Союзу, а вірніше сказавши, починають довідуватись про незаписані сторінки у своїй власній історії.

ДОПОВІДЬ Л. КУЗЬМИ

Ню Йорк. — Союз Українок Америки, 82-ий Відділ у Ню Йорку, влатшовує доповідь з прозірками проф. Л. Кузьми на тему: „Вплив релігії на мистецтво". Доповідь відбудеться в неділю, 13-го листопада ц.р., о год. 1:30 по полудні в залі НТШ, 63 Четверта авеню. Перед доповіддю — кава і солодке.

ВИСТАВКА Т. МАРКІВ У ЧИКАГО

Чикаго (О.Мудра). — У п'ятницю, 11-го листопада, о год. 7:30 вечора, тут в приміщенях Дому Сеньйорів, 2353 Вест Чикаго авеню, відбудеться мистецька виставка малярки Тереси Марків.

Виставку спонзорує 12-ий Відділ УЗХ. Відкриє її Ню та Кузик, довголітня культурно-освітня референтка Відділу.